

Η Χειροτονία του Μητροπολίτη Πάφου Γρηγορίου

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Στον πανηγυρίζοντα Ιερό Καθεδρικό Ναό του Αγίου Αποστόλου Βαρνάβα τιμήθηκε σήμερα η μνήμη του Ιδρυτή και Προστάτη της Εκκλησίας της Κύπρου ενώ τελέστηκε και η εις Επίσκοπον χειροτονία του νέου Μητροπολίτη Πάφου κ. Γρηγορίου.

Της Συνοδικής Θείας Λειτουργίας για την Θρονική Εορτή της Εκκλησίας της Κύπρου προέστη ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος, συλλειτουργούντων του εκπροσώπου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, Μητροπολίτη Σμύρνης κ. Βαρθολομαίου και Ιεραρχών της Εκκλησίας της Κύπρου.

Κατά τη διάρκεια του συλλείτουργου τελέστηκε η χειροτονία του νέου Μητροπολίτη Πάφου κ. Γρηγορίου με τους Αρχιερείς, τον ιερό κλήρο και τον λαό να αναφωνούν το “άξιος”.

Σύμφωνα με κυπριακά μέσα, η χειροτονία τελέστηκε παρουσία ισχυρής αστυνομικής δύναμης μέλη της οποία παρενέβησαν για την απομάκρυνση τουλάχιστον τεσσάρων υποστηρικτών του εν αργία Επισκόπου Τυχικού, οι οποίοι βρέθηκαν εντός του ναού για να διατυπώσουν την αντίθεση τους στην ανάληψη του μητροπολιτικού θώκου της Πάφου από τον Γρηγόριο.

Ο νέος Μητροπολίτης Πάφου εχθές το απόγευμα στον Καθεδρικό Ναό του Αποστόλου Βαρνάβα έδωσε το Μεγάλο Μήνυμα της εκλογής του ενώ σήμερα το απόγευμα, στις 18:00, θα γίνει η ενθρόνισή του στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Θεοδώρου Πάφου.

Υπενθυμίζεται ότι ο νέος Μητροπολίτης Πάφου κ. Γρηγόριος εξελέγη από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Κύπρου την Τρίτης 26 Μαΐου 2026, λαμβάνοντας 11 ψήφους.

Κατά την προσφώνησή του προς τον νέο Μητροπολίτη Πάφου κ. Γρηγόριο ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος ανέφερε:

Πανιερώτατε Μητροπολίτα Πάφου και αγαπητέ εν Χριστώ αδελφέ κ. Γρηγόριε,

Η Θεία Χάρις, η πάντοτε τα ασθενή θεραπεύουσα και τα ελλείποντα αναπληρούσα, μετά την διά της ψήφου της Ιεράς Συνόδου πρόκρισή σου στον επισκοπικό θρόνο της Μητροπόλεως Πάφου, σε ανύψωσε σήμερα στο μέγα της Αρχιερωσύνης αξίωμα.

Σε συγχαίρομεν ολοψύχως όλοι οι συλλειτουργήσαντες σήμεραν αρχιερείς, καθώς και όλα τα Μέλη της Ιεράς Συνόδου, για τη μεγίστη αρχιερατική τιμή που αξιώθηκες από τον Θεό και με αδελφικούς ασπασμούς σε υποδεχόμαστε στη Χορεία των Ιεραρχών της Κύπρου.

Δοξάζουμε τον Θεό ο Οποίος στο πρόσωπό σου αποκαθιστά την ομαλότητα στην Ιερά Μητρόπολη Πάφου, που είχε διασαλευθεί με άστοχες ενέργειες ανθρώπων ξένων προς την επαρχία και οι οποίοι είχαν καταφέρει να εμπλέξουν σ' αυτές και τον τέως Μητροπολίτη.

Η δαψιλής μόρφωσή σου, η σύνεση και η θερμή πίστη σου, το φιλόπονο του χαρακτήρα σου και τα άλλα πνευματικά προσόντα που σε περικοσμούν, η διοικητική πείρα που απέκτησες κοντά στον πνευματικό σου πατέρα μητροπολίτη Τριμυθούντος Βαρνάβα και η σε ακαδημαϊκούς χώρους άνετη διακίνησή σου, εγγυώνται την επιτυχία στο έργο που αναλαμβάνεις.

Παρά το ότι είμαι πεπεισμένος ότι έχεις πλήρη επίγνωση των ευθυνών και του έργου που επωμίζεσαι, θα ήθελα, κατά την εύσημη αυτή μέρα της ζωής σου, να σου υπομνήσω τί αναμένει η Εκκλησία και ο πιστός λαός από σένα.

Κατατάσσεσαι, σήμερα, σ' ένα σώμα εκστρατευτικό, το οποίο συγκροτούν άνδρες με τας «οσφύας περιεζωσμένας» και οι οποίοι στο καθημερινό προσκλητήριο του Χριστού πρέπει αμέσως να απαντούν: «Ιδού αφήκαμεν πάντα και ηκολουθήσαμεν Σοι».

Λέγεται ότι είναι δύσκολο να υπάρξει ακροβασία χωρίς ίλιγγο και χωρίς θύματα. Πρόσεξε να μη σαλευθεί το πνεύμα σου από τον ίλιγγο του ύψους, τη λαμπρότητα και τη φαινομενική δόξα του επισκοπικού θρόνου, όπως συνέβη με τον προκάτοχό σου. Το γνωρίζεις καλά, λόγω των σπουδών και της μέχρι σήμερα πορείας σου, η βασιλεία του Θεού, που είναι μέσα μας, δεν είναι άνεσις ούτε απόλαυσις, δεν είναι «βρώσις και πόσις, αλλά δικαιοσύνη και άσκησις συν αγιασμού». Δεν είναι κατάκτηση αξιωμάτων αλλά διακονία, που σημαίνει προσφορά, χωρίς προσμονή ανταπόδοσης. Μάς το δίδαξε Εκείνος, ο θεμελιωτής της πίστεώς μας, ότι «οί δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν» (Μάρκ. ι', 42) και μας προειδοποίησε: «οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν... ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος». (Μάρκ. ι', 43-44)

Γι' αυτό και ο Μέγας Παύλος συμβουλεύει «μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν ἑκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως». (Ρωμ. ιβ', 3)

Έχεις καλλιεργήσει τα χαρίσματα που σου έδωσεν ο Θεός, με τη φιλοτιμία και τη φιλοπονία σου, και κατέστης άξιος της παρούσης στιγμής, έτοιμος για τη μεγάλη σπορά και την δαφιλή καρποφορία που αναμένουμε, όλοι, να επακολουθήσει. Απλούς και απέριττος, άτυφος και ανώτερος της ύλης, παραδοσιακός στο φρόνημα, έμαθες να συνδιαλέγεσαι και με την αντίθετη άποψη, χωρίς εκπτώσεις στις αρχές σου, αλλά με ευκαμψία εις τα επουσιώδη και δεύτερα.

Η επισκοπική αξία δεν είναι έπαθλον, ούτε επιβράβευση. Είναι Χάρις και Δωρεά που συνεπάγονται ευθύνες και δημιουργούν, διαρκώς, καθήκοντα.

Οι ευθύνες του επισκόπου γίνονται βαρύτερες σήμερα, λόγω και του αντιπνευματικού τρόπου ζωής στη σύγχρονη κοινωνία. Το στίγμα της εποχής μας προσδιορίζεται, δυστυχώς, από την υποχώρηση των πνευματικών αξιών και τη συνεχώς αυξανόμενη ειδωλοποίηση παθών και επιθυμιών. Αυτές, όμως, είναι οι χρονικές συντεταγμένες στις οποίες καλούμαστε να δράσουμε.

Κι από την άλλη, ο κόσμος έχει περιέλθει σήμερα κάτω από τον απόλυτο έλεγχο της Τεχνολογίας. Κάθε μέρα που περνά, μας αλυσιδώνει όλο και πιο σφιχτά με αυτήν. Το φάσμα του απόλυτου ελέγχου έχει ήδη κάμει την εμφάνισή του, απειλητικά, με την Τεχνητή Νοημοσύνη. Υπνωτισμένοι από τις δυνατότητες της Τεχνολογίας, με όλη τη προσοχή μας στραμμένη στα εντυπωσιακά επιτεύγματά της, αδιαφορούμε για τα μηνύματα του Ουρανού.

Εδώ όμως έγκειται και η ευθύνη μας:

Η Τεχνολογία θα εξελίσσεται, οι γνώσεις θα αυξάνουν, οι επιστήμες θα διογκώνονται. Κριτήριο της ωριμότητάς μας, ωστόσο, θα είναι η επίγνωση της άγνοιάς μας για όσα θαυμαστά υπολείπονται να μάθουμε και η συνειδητοποίηση των ορίων μας.

Σ' αυτόν τον κόσμο καλούμαστε να δράσουμε. Αυτόν τον κόσμο οφείλουμε να ευαγγελιστούμε, να μετασχηματίσουμε. Κι οφείλουμε να κατανοήσουμε ότι καμιά πρόοδος στην έρευνα και την Επιστήμη, καμιά τελειοποίηση των ηλεκτρονικών μηχανών, που κατόρθωσαν να ελέγχουν και να κρίνουν τη λογική μας και να προβλέπουν πέραν από αυτή, δεν μπορεί να ικανοποιήσει τη βαθύτερη αναζήτηση του ανθρώπου, να πληρώσει το αυξανόμενο μέσα του κενό. Θα πρέπει αλλού, κοντά στον Θεό και στις αποκαλυφθείσες αλήθειές Του και στις αναζητήσεις του πνευματικού συστατικού της ύπαρξής μας, να αναζητήσουμε απαντήσεις και για τα δικά μας ερωτήματα, αλλά και του ποιμνίου μας. Ωστόσο, για να ανταποκριθούμε στις αυξημένες ανάγκες των καιρών θα πρέπει να διαθέτουμε και γνώσεις πολλές και ποικίλες και πείρα υπολογίσιμη, επίγνωση της κοινωνίας και του κοσμοείδωλού της, πέραν από την αυτονόητη μεγάλη αγιότητα του βίου. Με ξεπερασμένη επιχειρηματολογία δεν είναι δυνατό να προσφερθεί στον σύγχρονο άνθρωπο το Ευαγγέλιο. Ούτε και είναι ορθό ο επίσκοπος να αποκόπτεται από την εποχή του και να παρουσιάζεται ως γνωσιολογικά πρωτόγονος. Ο σύγχρονος

κόσμος χρειάζεται καθοδήγηση. Οδηγεί, όμως, μόνο εκείνος που προπορεύεται. Τα περί καθαρών και ακαθάρτων, τα περί δαιμονικών τροφών και ποτών και άλλα παρόμοια, μόνον γέλωτες και ειρωνικά σχόλια μπορούν να προκαλέσουν, όπως και το είδαμε τελευταίως.

Χωρίς να παραβλέπεις την ιδεολογία της εποχής μας θα κηρύξεις «τόν λόγον του τοῦ Σταυροῦ» (Α΄ Κορ. α΄, 18). «Καί ὁ λόγος σου καί το κήρυγμά σου» θα είναι «οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις» (Α΄ Κορ. β΄, 4), «ἵνα ἡ πίστις ἡμῶν μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ ἐν δυνάμει Θεοῦ» (Α΄ Κορ. β΄, 5).

Ο λόγος του Θεού είναι πράγματι «ζῶν και ἐνεργής καί τομώτερος ὑπέρ μάχαιραν δίστομον, διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε και πνεύματος, ἁρμῶν τε καί μυελῶν, καί κριτικός ἐνθυμίσεων καί ἐννοιῶν καρδιάς» (Ἑβρ. δ΄, 12). Ο λόγος του Θεού αποτελεί τον μίτο για τον λαβύρινθο, στον οποίο έχει εμπλακεί ο σύγχρονος κόσμος. Θα΄ναι τούτο το κύριό σου μέλημα και ο κύριος στόχος του έργου σου, πέραν από το ζων παράδειγμά σου.

Να μην ξεχνάς, ότι, «ὑπό μυρίων ὀφθαλμῶν καί γλωσσῶν ὁ τοῦ ἐπισκόπου βίος βασανίζεται». Κάθε μας κίνηση και ἐνέργεια υπόκεινται σε κριτική. Οικοδομεί ή σκανδαλίζει. «Τύπος γίνου», επομένως, «των πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν Πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ» (Α΄ Τιμ. δ΄, 12).

Κλείσε τ΄ αυτιά σου σ΄ αυτούς που κατέστησαν την Ορθοδοξία κενού περιεχομένου σύνθημα, για να καλύψουν μ΄ αυτό έναν άκρατο εωσφορικό εγωισμό, παρακούοντας και καταργώντας τον Θεσμό της Εκκλησίας και τη διοικητική διάρθρωσή της. Ο ευσεβής λαός μας δεν τους ανέχεται. Κι έχουν περιοριστεί, ελάχιστοι όντες εξ αρχής, στα Μέσα Μαζικής Δικτύωσης να υβρίζουν και να συκοφαντούν ασύστολα, πρόσωπα και θεσμούς, αποκαλύπτοντας το ήθος και το επίπεδό τους.

Πέραν των όσων πιο πάνω σου υπενθυμίσαμε, αγαπητέ αδελφέ, μεγάλη είναι και η ευθύνη που επωμίζεσαι από την άνοδό σου στον συγκεκριμένο μητροπολιτικό θρόνο της Πάφου. Στη συνείδηση της Ιστορίας έχει ιδιαίτερη βαρύτητα το ένδοξο παρελθόν του Θρόνου αυτού, το οποίο πρέπει να βιωθεί ως ισάξιο παρόν, για να δημιουργήσει ένα μέλλον αντάξιο του παρελθόντος. Η περιοχή της Πάφου εντυπωσιάζει με το παρελθόν της και τους αποστολοβάδιστους δρόμους της. Τρεις οι απόστολοι που την επεσκέφθησαν και με το κήρυγμά τους την απάλλαξαν από την ειδωλολατρία: Βαρνάβας ο και προστάτης μας, τον οποίο πανηγυρικά τιμούμε σήμερα, ο οποίος μέχρις εδώ ηγείτο της αποστολής, Παύλος ο πρωτοκορυφαίος και Μάρκος ο Ευαγγελιστής. Μα και άλλοι πολλοί την αγίασαν με την ενάρετη ζωή τους και την οσία πολιτεία τους: Πανάρετος, Μακάριος, Ιωάννης, Φιλάργιος οι Επίσκοποι Πάφου, Νίκων, Αρίστων, Αρκάδιος οι της Αρσινόης Επίσκοποι, Νεόφυτος ο Έγκλειστος, Θεοσέβιος ο Αρσινοΐτης, Κόνων ο εν Ακάμαντι

και άλλοι πολλοί «ταις των δακρύων αυτών ροαίς και τοις εκ βάθους στεναγμοίς» εκαλλιέργησαν πνευματικά το έδαφός της. Και άλλες μορφές ηρώων ανεπανάληπτες, όπως ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ο Γεώργιος Παπαβερκίου, ο Χρίστος Κκέλης, συντήρησαν με τη θυσία και τους αγώνες τους το φρόνημα, τις αξίες και τα ιδανικά του λαού της.

Στο πρόσφατο παρελθόν, η Πάφος ήταν που διέσωσε την αξιοπρέπεια της φυλής. Η αντίσταση του παφιακού λαού στο προδοτικό - αντεθνικό πραξικόπημα και η διάσωση του Εθνάρχη Μακαρίου, έσωσε την Κυπριακή Δημοκρατία και μας έδωσε έπαλξη αγώνα για απελευθέρωση από την τουρκική κατοχή. Αν η Πάφος δεν αντιστεκόταν, αν δεν διέσωζε τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, η Κυπριακή Δημοκρατία θα διαλυόταν από τότε και η πλήρης τουρκοποίηση της νήσου δεν θα αποφευγόταν.

Η περιοχή, όμως, αποτελεί για σένα, Πανιερώτατε άγιε αδελφέ, και πρόκληση για το μέλλον. Πρόκληση για τη νέα διακονία που σου αναθέτει σήμερα η Εκκλησία. Καλείσαι να αναδειχθείς όχι μόνο αντάξιος αιιδίμων προκατόχων, αλλά να καταστείς και πρότυπο προς μίμηση στους επερχομένους.

Ο τόπος που ανέδειξε στο παρελθόν αγίους είναι έδαφος κατάλληλο να αναδείξει και νέους αγίους. Κι η περιοχή που έθρεψε ήρωες μπορεί να καρποφορήσει και σήμερα αξίες και πνευματικά αγαθά, να δώσει ανθρώπους που θα ελευθερώσουν τον τόπο.

Είσαι, λοιπόν, κληρονόμος μεγάλου παρελθόντος, διαχειριστής μεγάλης προγονικής περιουσίας. Και να μην ξεχνάς ότι το μέλλον υπάρχει εντός του παρόντος. Ό,τι δημιουργείται εντός του μέλλοντος συλλαμβάνεται εντός του παρόντος. Και το παρόν προέρχεται από τη σοφία και την εμπειρία του παρελθόντος. Όταν ο πλούτος της προγονικής σοφίας μετουσιώνεται σε βίωμα και πράξη του παρόντος, εκεί το μέλλον μεταφράζεται σε μετάδοση της ιερής σκυτάλης στην πορεία του Γένους και του ιστορικού του γίγνεσθαι.

Αντιλαμβάνεσαι, λοιπόν, το ύψος και το βάθος της ευθύνης που σου ανέθεσεν η Πρόνοια του Θεού. Είμαι σίγουρος ότι ο Θεός διείδε την αξιωσύνη και τις δυνατότητές σου, γι' αυτό και σε προέκρινε, διά της Ιεράς Συνόδου, στη θέση αυτή. Τα κρίματά Του είναι βαθιά άβυσσος και «το ωφελούν ημάς ποιεί πάντοτε ο Θεός».

Δεν θα μπορούσα να περατώσω τον λόγο εάν δεν υπεδείκνυα και το χρέος της Εκκλησίας απέναντι στην κινδυνεύουσα πατρίδα μας. Η Ιερά Μητρόπολη Πάφου, άγιε αδελφέ, δεν έχει, ευτυχώς, κατεχόμενες κοινότητες. Φιλοξενεί, όμως, πολλούς εκτοπισμένους αδελφούς μας από διάφορα μέρη της σκλαβωμένης γης μας, που θα σου θυμίζουν καθημερινά το δράμα του λαού μας. Μα κι αυτό, ακόμη, να μη συνέβαινε, δεν θα σήμαινε πως ο πόνος, ο δικός σου και του ποιμνίου σου, ο

πόνος όλων μας, θα 'ταν μικρότερος για την κακοπάθεια της πατρίδας μας. Δεν πονούμε και δεν αγωνιζόμαστε γιατί χάσαμε περιουσίες. Γνοιαζόμαστε για το μέλλον του τόπου μας, έστω κι αν προσωπικά δεν έχουμε καμιάν ιδιοκτησία, κι αγωνιούμε μπροστά στον κίνδυνο εκτουρκισμού του. Τοπωνύμια και παραδόσεις, ερείπια ναών και στήλες πεσόντων σ' όλη την έκταση της Μητροπολιτικής περιφέρειάς σου, θα δρουν σαν μαστίγιο της μνήμης και θα σε αναγκάζουν και σε εθνική, όχι μόνο θρησκευτική, εγρήγορση.

Η Ορθόδοξος Εκκλησία στάθηκε πάντα για τον Κυπριακό Ελληνισμό, η πραγματική σχεδιά του βίου του. Έμπρακτα, με τις θυσίες των κληρικών της, έκαμε γι' αυτόν τον λαό, αδιαχώριστα τα όρια της θρησκείας και της πατρίδος. Του εμφύσησε την αγάπη για την εθνική ελευθερία. Του 'καμε βίωμα πως δεν είναι μόνον η πνευματική υποδούλωση μισητή στον Θεό. Είναι και η εθνική ταπείνωση απαράδεκτη για τους Χριστιανούς.

Ιδιαίτερα σήμερα, σε καιρούς κρίσιμους για την ίδια την εθνική, αλλά και την φυσική επιβίωσή μας, όταν κυκλωνόμαστε από στίφη βαρβάρων που μας απειλούν με την αριθμητική και στρατιωτική υπεροχή τους, με την κόπωση μερικών και τον ενδοτισμό άλλων, η Εκκλησία καλείται και πάλιν να μπει στην πρωτοπορία του αγώνα για απελευθέρωση. Δεν εννοούμε, μ' αυτό, την υποκατάσταση της Κυβέρνησης ή της πολιτικής ηγεσίας του τόπου. Αντίθετα, εννοούμε την με κάθε τρόπο ενίσχυσή τους, με την υπόδειξη της εμμονής, με τρόπο αταλάντευτο, στα δίκαιά μας, τα ανθρώπινα δικαιώματα, για τα οποία κόπτονται, τάχα, οι ισχυροί της γης. Ο ρόλος της Εκκλησίας είναι σημαντικός, αφού θα πρέπει να επαναφέρει και να στηρίξει στους πιστούς μιαν κλίμακα αξιών, στην κορυφή της οποίας βρίσκονται οι έννοιες της πατρίδας και της ελευθερίας.

Θα πρέπει, λοιπόν, και εσύ, Πανιερώτατε, να εμψυχώνεις τον λαό. Οφείλουμε όλοι μαζί, ως Ιερά Σύνοδος και ποιμαίνουσα Εκκλησία, να προωθήσουμε μια γραμμή αγώνα για απελευθέρωση που επιβάλλουν τόσο η δικαιοσύνη, όσο και η εθνική μας καταγωγή. Να φωνάξουμε προς δικούς μας και ξένους, ότι δεν υπάρχουν περιθώρια άλλων υποχωρήσεων. Αν ο φόβος χειρότερων δεινών, όπως προβάλλεται από μερικούς, μας οδηγήσει στην παλιννόστηση σε απορριφθείσες προτάσεις και σ' ένα εξόφθαλμα άδικο, συμβιβασμό, τότε και τα χειρότερα δεινά δεν θα αποφευχθούν, και η λύση, που πιθανόν να εξευρεθεί, θάναι θνησιγενής. Και να μην ξεχνούμε πως δεν υπάρχουν χειρότερα δεινά από τον εθνικό εξευτελισμό.

Με αυτές τις σκέψεις και «εν χρησταίς ελπίσι», σε αποστέλλουμε, τόσον εγώ προσωπικώς, όσον και η Ιερά Σύνοδος, στην κατά Πάφον τοπικήν Εκκλησίαν. Θα σε συνοδεύουν στη νέα σου διακονία και οι ευχές της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, της ορατής κεφαλής της Ορθοδοξίας, του φρουρού και προστάτου των τιμαλφών της Πίστης και του Γένους μας, εκεί στην Κωνσταντινούπολη, την πόλη των ονείρων και των αναστεναγμών μας, τις οποίες

μεταφέρει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σμύρνης. Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Οικουμενικό Πατριαρχείο είναι όροι που συγκλονίζουν το είναι μας. Ούτε κι εσύ θα μπορέσεις να τις διαγράψεις ποτέ από τη ζωή σου.

Ιδιαίτέρως σε προπέμπει, με δάκρυα, ο πνευματικός σου Πατέρας, ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Τριμυθούντος κ. Βαρνάβας, που έγινε για σένα «και στηριγμός και βακτηρία και παιδαγώγησις και στύλος πίστεως και οδοδείκτης».

Κύριος ο Θεός «είη μετά σου, πάσας τας ημέρας της ζωής σου».

Φωτογραφίες: philenews.com